

OCENA METODYCZNO-MERYTORYCZNA PROGRAMU PRAKTYK

DLA NAUCZYCIELI KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
I INSTRUKTORÓW PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU
BRANŻY LOTNICZEJ

ZAWODY:

technik awionik 315316

technik mechanik lotniczy 315317

technik eksploatacji portów i terminali 333106

technik informatyk 351203 (specjalizacja lotnicze systemy informatyczne)

Opracował: Artur Gontarz

Zamość, 2014

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Synergia kompetencji zawodowych” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**OCENA METODYCZNO-MERYTORYCZNA
PROGRAMU PRAKTYK
DLA NAUCZYCIELI KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
I INSTRUKTORÓW PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU
BRANŻY LOTNICZEJ**

pozytywna

negatywna

Dane oceniającego:

Imię i nazwisko: Artur Gontarz

Adres do korespondencji: 22-400 Zamość, ul. Wiśniowa 10

Telefon, e-mail: 846382033; 608020017; gontarz@xl.wp.pl

Rekomendacje: rzeczoznawca Ministerstwa Edukacji Narodowej opiniujący podręczniki przeznaczone do kształcenia w zawodach opracowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz.U. 2012 nr 0 poz. 752) dla zawodów: elektromechanik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, technik logistyk, technik mechanik, technik pojazdów samochodowych, technik spedytor; autor podstaw programowych kształcenia w zawodach; autor programów nauczania; autor standardów wyposażenia pracowni i warsztatów szkolnych do kształcenia w zawodach; autor suplementów do dyplomów i świadectw potwierdzających kwalifikacje w zawodach; autor/recenzent zadań na etap/część pisemną i etap/część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe/kwalifikacje w zawodach; egzaminator egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodach: technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik eksploatacji portów i terminali, technik mechanik, technik spedytor.

Data opracowania recenzji: 21.02.2014 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dane dotyczące opiniowanego programu:

Tytuł: Program praktyk dla nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu branży lotniczej; Zawody: technik awionik 315316, technik mechanik lotniczy 315317, technik eksploatacji portów i terminali 333106. technik informatyk 351203 (specjalizacja lotnicze systemy informatyczne)

Autor/autorzy: inż. Włodzimierz Danielski; mgr inż. Andrzej Dąbrowski; mgr inż. Andrzej Nidecki

Koordinacja prac nad programem praktyk: mgr Elżbieta Zając

Wydawca: Syntea SA; Lublin; 2013

Liczba stron: 131

Przeznaczenie programu praktyk:

Program praktyk został opracowany w ramach działań Projektu „Synergia kompetencji zawodowych” realizowanego przez SYNETA SA, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000308412. Projekt „Synergia Kompetencji zawodowych” realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.4. Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie, Poddziałanie 3.4.3 Upowszechnienie uczenia się przez całe życie – projekty konkursowe. Program ma na celu podniesienie jakości kształcenia zawodowego przyszłych kadr dla branży lotniczej poprzez realizację praktyk dla nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu zawodów branży lotniczej. W tym celu założono opracowanie programów doskonalenia zawodowego nauczycieli kształcenia zawodowego i pilotażowe wdrożenie programów w grupie 260 nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki z terenu całej Polski, we współpracy z pracodawcami i szkołami zawodowymi do 31.01.2015 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Szczegółowa ocena poprawności merytoryczno-dydaktycznej

1. Ocena programu praktyk pod względem dydaktycznym.

Program praktyk został opracowany zgodnie z zasadami dydaktyki. Program wychodzi naprzeciw potrzebom wskazanym w nowej podstawie programowej (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach) w zakresie kształcenia zawodowego, a przede wszystkim jego części praktycznej. Korelacja treści kształcenia i nabywanych kwalifikacji zawodowych z oczekiwaniami przedsiębiorstw/pracodawców oraz dostosowanie ich do aktualnych trendów nowoczesnej, opartej o innowacyjne rozwiązania technologiczne gospodarki, gwarantuje proces ustawicznego kształcenia i dostosowywania kadr do potrzeb rynkowych. Program zawiera założenia organizacyjne dotyczące jego realizacji. Zostały szczególnie określone wymagania w stosunku do pracodawców organizujących praktyki. Wskazano jakie specjalistyczne certyfikaty muszą posiadać przedsiębiorstwa lotnicze realizujące praktyki dla nauczycieli. W programie, w jego części dotyczącej założeń metodycznych, ze względu na specyfikę i znaczne pokrewieństwo zawodów technik awionik oraz technik mechanik lotniczy, ich opis i ramowy program praktyki został ujęty łącznie, natomiast dla pozostałych dwóch zawodów: technik eksploatacji portów i terminali oraz technik informatyk (o specjalizacji lotnicze systemy informatyczne), ramowy program praktyki został opracowany odrębnie dla każdego z zawodów. Nie wyklucza to jednak istniejących pokrewieństw i wspólnych elementów dla wszystkich zawodów w branży lotniczej. Uwzględniając podstawowe zasady dydaktyki opracowano zadania w programie praktyki w taki sposób, aby uczestnik praktyk miał możliwość poznania ogólnych zasad działania przedsiębiorstwa oraz kluczowych obszarów jego działalności. Wskazany proces realizacji każdego zadania składa się z czterech etapów: zapoznanie się z procesami realizowanymi w obszarze, przygotowanie do wykonania zadania kontrolnego, wykonanie zadania, kontrola/konsultacja wykonania oraz potwierdzenie wykonania zadania przez instruktora. W programie praktyk w sposób jasny i czytelny wskazano zakres odpowiedzialności opiekuna praktyk oraz zadania instruktorów. Uwzględniając posiadane, lub dopiero nabywane kwalifikacje określono szczegółowo zakres instruktaży wymaganych w ramach praktyk. Wskazano w programie praktyk zakładany profil absolwenta praktyk, szczególnie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

określono jaką wiedzę, umiejętności oraz kompetencje powinien osiąść uczestnik praktyk po ich ukończeniu. Uwzględniając zasady bezpieczeństwa i higieny pracy zaprojektowano trzy rodzaje zadań do wykonania przez nauczycieli podczas praktyki: zadania wykonywane samodzielnie przez nauczyciela; zadania wykonywane przez nauczyciela, wspólnie z pracownikiem - opiekunem praktyk oraz zadania wykonywane przez nauczyciela, pod nadzorem pracownika - opiekuna praktyk. Do wykonania poszczególnych zadań zaplanowano różny czas realizacji. Jest to związane ze specyfiką oraz możliwościami organizacyjnymi i technicznymi przedsiębiorstw, w których nauczyciele/instruktorzy będą odbywać praktyki.

2. Ocena zgodności programu praktyk z podstawą programową kształcenia w zawodach.

Zadania zaplanowane do realizacji przez nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu, które zostały opracowane w programie praktyk, obejmują efekty kształcenia z Podstawy programowej kształcenia w zawodach, w tym kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach). Ponadto zadania uwzględniają uszczegółowione efekty kształcenia zaproponowane do realizacji dla szkół i placówek kształcenia zawodowego i ustawicznego w przykładowych programach nauczania dla zawodów: technik awionik, technik eksploatacji portów i terminali, technik mechanik lotniczy, technik informatyk (o specjalizacji lotnicze systemy informatyczne), zgodnych z nową podstawą programową kształcenia w zawodach oraz opracowanych zgodnie z przepisami prawa oświatowego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników). Osiągnięcie uszczegółowionych efektów kształcenia założonych do realizacji w przykładowych programach nauczania wpłynie korzystnie na stopień przygotowania merytorycznego nauczycieli i instruktorów do realizacji w/w programów nauczania dla zawodów. Umiejętności i wiedza nabyte przez nauczycieli podczas praktyk, mogą zostać wykorzystane w procesie dostosowywania programów nauczania w zawodach technik awionik, technik eksploatacji portów i terminali, technik mechanik lotniczy, technik informatyk (o specjalizacji lotnicze

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

systemy informatyczne) do aktualnych potrzeb lokalnego rynku pracy, oczekiwań pracodawców, lub osób kształcących się. Ponadto uczestnicy praktyk swoje doświadczenia będą mogli wykorzystać przy tworzeniu nowych programów nauczania dla w/w zawodów. Na bardzo wysoką ocenę zgodności programu praktyk z podstawą programową kształcenia w zawodach wpływa opracowany aneks do programu zawierający powiązania efektów kształcenia praktycznego założonych w programie praktyk z podstawami programowymi dla zawodów. W formie tabelarycznej zaprezentowano zgodność efektów kształcenia uzyskanych przez nauczycieli/instruktorów podczas odbywanych praktyk z wymaganiami zawartymi w podstawach programowych dla poszczególnych zawodów.

3. Ocena programu praktyk pod względem wyczerpania treści w zakresie realizowanej tematyki.

Opracowany program praktyk w bardzo wysokim stopniu wyczerpuje treści w zakresie realizowanej tematyki. Pełna realizacja programu praktyk umożliwi nauczycielom kształcenia zawodowego i instruktorom praktycznej nauki zawodu: poznanie potrzeb i zasad funkcjonowania rynku pracy w branży lotniczej, aktualizację wiedzy i kompetencji praktycznych, poszerzenie wiedzy związanej z najnowszymi rozwiązaniami technologicznymi, technicznymi, organizacyjnymi i oprogramowaniem, nawiązanie oraz zacieśnienie współpracy z przedsiębiorstwami branży lotniczej oraz poznanie potrzeb i oczekiwań firm/przedsiębiorców w obszarze posiadania niezbędnych kwalifikacji przez absolwentów szkół.

Uczestnicy projektu wezmą udział w specjalistycznych instruktażach, w zakresie warunków odbywania praktyk w przedsiębiorstwach, z uwzględnieniem specyfiki branży lotniczej. Program praktyk przewiduje instruktaże dotyczące: DGR - umożliwiające obsługę towarów niebezpiecznych, którego konieczność przeprowadzenia wynika z uregulowań Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, Prawa lotniczego – pozwalające na formalne zapoznanie się przez uczestników praktyki z podstawowymi regulacjami krajowymi (Prawo Lotnicze) i europejskimi (EASA), określającymi wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących działalność w branży lotniczej oraz Świadomości ochrony lotnictwa cywilnego – instruktaż umożliwiający odbycie praktyk na terenie portów

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

lotniczych, wymagany na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2007 roku w sprawie Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego realizującego zasady ochrony lotnictwa. Są to specjalistyczne formy doskonalenia na ogół niedostępne dla nauczycieli. Uczestnicy projektu odbywają je bezpłatnie, co jest dodatkowym atutem programu praktyk. Program praktyk zawiera opisową część teoretyczną umożliwiającą poznać szczegółowo specyfikę branży lotniczej. W części tej scharakteryzowano: rozwój branży lotniczej w Polsce, role i funkcjonowanie polskich i zagranicznych linii lotniczych na rynku polskim, role i funkcjonowanie portów lotniczych na rynku polskim, role i funkcjonowanie polskich i międzynarodowych instytucji i organizacji lotniczych, role i funkcjonowanie innych organizacji lotniczych na rynku polskim oraz omówiono Polskie i międzynarodowe przepisy prawne w zakresie lotnictwa.

4. Ocena programu praktyk pod względem poprawności merytorycznej.

W opinii oceniającego program praktyk został opracowany właściwie pod względem merytorycznym. Wiadomości w programie praktyk są poprawne, podawane w powołaniu na aktualne przepisy prawa międzynarodowego i polskiego. W programie uwzględniono aktualny stan wiedzy dla branży lotniczej. Opracowania szczegółowe uwzględniają sytuację branżową do 2012 roku. Jest to bardzo istotny aspekt, szczególnie w dziedzinie takiej jak lotnictwo, gdzie stan wiedzy bardzo szybko się dezaktualizuje chociażby ze względu na zmieniające się przepisy i regulacje prawne oraz postęp techniczny związany m.in. w szybkim rozwoju przede wszystkim infrastruktury lotniczej.

5. Ocena, czy wiedza w programie praktyk podana jest w sposób zrozumiały.

Uczestnicy projektu będą osobami posiadającymi specjalistyczną branżową wiedzę i umiejętności, w związku z czym można stwierdzić, że wiedza podana w programie jest w sposób w pełni zrozumiały dla osób spełniających założony profil kompetencji nauczyciela/instruktora uczestniczącego w projekcie. W ramach działań projektowych na wstępie przewidziano instruktaże specjalistyczne, które na pewno wpłyną na wyrównanie poziomu merytorycznego uczestników projektu i ich właściwy odbiór i realizację zadań podczas praktyk. Zakładany profil absolwenta praktyk został opracowany według metodologii

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

zbliżonej do założeń Krajowych Ram Kwalifikacji, co jest bardzo perspektywicznym posunięciem. Program praktyk wskazuje jaką wiedzę, umiejętności i kompetencje posiadzie uczestnik praktyk po odbyciu wymaganych instruktaży wstępnych oraz realizacji praktyki zgodnie z wytycznymi zawartymi w ocenianym opracowaniu. Wsparcie rozwoju intelektualnego nauczyciela oraz poszerzanie jego kompetencji w zakresie wiedzy przekazywanej uczniom zawodów branży lotniczej będzie powiązane z uczestnictwem w praktykach zawodowych. W przypadku takiego typowo specjalistycznego wydawnictwa wiedza nie powinna być podawana w sposób zbyt uproszczony, gdyż publikacja nie jest kierowana do ogółu osób. W opinii oceniającego warunek ten program praktyk w pełni realizuje. Przedstawiona uwaga dotyczy nie tylko części typowo teoretycznej programu, ale przede wszystkim części realizacyjnej, gdzie w sposób bardzo czytelny i intuicyjny zaplanowano i przedstawiono w formie tabelarycznej oraz opisowej: program praktyki dla zawodów technik awionik 315316 i technik mechanik lotniczy 315317; program praktyki dla zawodu technik eksploatacji portów i terminali 333106 oraz program praktyki dla zawodu technik informatyk 351203 (specjalizacja lotnicze systemy informatyczne). Opracowane do poszczególnych programów tabele uwzględniają: zadania zawodowe sformułowane w zrozumiałym sposobie, posługując się właściwymi czasownikami operacyjnymi, obszar doskonalenia zawodowego oraz oczekiwane efekty uzyskane po zrealizowaniu zadań. Ponadto tabela wskazuje sposób realizacji zadań, czyli czy zadania powinny być wykonywane samodzielnie przez nauczyciela, czy zadania powinny być wykonywane przez nauczyciela, wspólnie z pracownikiem - opiekunem praktyk, lub czy zadania powinny być wykonywane przez nauczyciela, pod nadzorem pracownika - opiekuna praktyk. W części opisowej wskazane są metody sprawdzenia osiągniętych efektów (rezultatów) doskonalenia zawodowego, dowody wykonania zadań i zgromadzonej wiedzy oraz forma organizacyjna i kolejność realizacji zadań, miejsce realizacji zadań, środki dydaktyczne wykorzystywane przy realizacji zadań, zakres współpracy oraz kompetencje personalne i społeczne oraz umiejętności przydatne przy realizacji zadań. Dla większej czytelności w punkcie tym zamieszczono dydaktyczne mapy realizacji programów praktyk dla poszczególnych zawodów oraz zakres powiązania poszczególnych zadań z efektami w innych zawodach branży lotniczej.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

6. Ocena programu praktyk pod względem wizualizacji omawianej tematyki.

Oceniany program zawiera we właściwej ilości wizualizacje omawianej tematyki. Elementy wizualizujące to przede wszystkim tabele. Są one zamieszczone we właściwych proporcjach do materiału opisowego. Tabele są właściwie opisane, zawierają wskazanie źródła skąd zostały pozyskane. Elementy te w programie praktyk dotyczą m.in.: liczby pasażerów obsługanych w polskich portach lotniczych w krajowym i międzynarodowym ruchu regularnym w 2011 i 2012 roku, liczby pasażerów obsługanych w polskich portach lotniczych w krajowym i międzynarodowym ruchu czarterowym w 2011 i 2012 roku oraz liczby obsługanych pasażerów oraz wykonanych operacji w ruchu krajowym i międzynarodowym - regularnym i czarterowym w latach 2010 – 2012. W programie zamieszczono i omówiono dydaktyczne mapy realizacji programów praktyk dla poszczególnych zawodów branży lotniczej. Do elementów wizualizujących omawianą tematykę można również zaliczyć liczne opracowania tabelaryczne, dotyczące w programie m.in.: zakładanego profilu kompetencji nauczyciela/instruktora absolwenta praktyk, ramowego planu realizacji programu praktyki dla poszczególnych zawodów, opisów zadań do realizacji – obszarów doskonalenia zawodowego, warunków realizacji zadań oraz zakresu powiązań poszczególnych zadań z efektami w innych zawodach branży lotniczej. W formie tabelarycznej opracowano ponadto powiązania efektów kształcenia praktycznego w poszczególnych zawodach.

7. Ocena czy w programie praktyk znajdują się praktyczne przykłady omawianych zjawisk.

W opinii oceniającego program praktyk został opracowany w całości w nawiązaniu do praktyki. Wszystkie zadania przewidziane do realizacji przez nauczycieli/instruktorów praktycznej nauki zawodu podczas odbywania praktyk w zakładach pracy są opisane w sposób praktyczny, w nawiązaniu do Podstawy programowej kształcenia w zawodach, w tym kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach przypisanych do branży (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach) oraz do rzeczywistych stanowisk pracy oraz zadań zawodowych

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

wykonywanych na stanowiskach technika awionika, technika eksploatacji portów i terminali, technika mechanika lotniczego oraz technika informatyka (o specjalizacji lotnicze systemy informatyczne). Do opisu każdego zadania dołączono szczegółowe praktyczne wskazania: metod sprawdzenia osiągniętych efektów (rezultatów) doskonalenia zawodowego, dowodów wykonania zadań i zgromadzonej wiedzy oraz form organizacyjnych i kolejności realizacji zadań, miejsc realizacji zadań, środków dydaktycznych wykorzystywanych przy realizacji zadań, zakresu współpracy oraz kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności przydatnych przy realizacji zadań.

8. Ocena programu praktyk pod względem przejrzystości struktury.

Struktura ocenianego programu praktyk jest zrozumiała i czytelna oraz zawiera wszystkie niezbędne dla takich publikacji elementy. Program jest przejrzysty pod względem budowy, logicznie uporządkowany, spójny z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego oraz odpowiednio praktycznie nawiązujący do branży zawodowej, której specyfiką się zajmuje. Poszczególne jego części są wyraźnie oznaczone i ponumerowane. Wszystkie ważniejsze elementy programu są właściwie podkreślone. Program praktyk zawiera spis treści oraz aneksy. W opinii oceniającego korzystanie z programu, ani uczestnikom praktyk z poziomu szkolnictwa zawodowego, ani opiekunom z ramienia przedsiębiorstw, nie powinno w żadnym wypadku sprawić trudności ze względu m.in. na odpowiednią znajomość specyfiki branży lotniczej.

9. Ocena programu praktyk pod względem znajdowania się precyzyjnie sformułowanych informacji i wskazówek dla uczestników praktyk (instrukcje, opisy).

Oceniany program praktyk zawiera precyzyjnie sformułowane informacje i wskazówki dla uczestników praktyk. Szczegółowo zostały określone warunki odbycia praktyk, sposoby realizacji zadań programu, zadania opiekunów uczestników praktyk oraz wymagana forma oceny i potwierdzanie realizacji zadań programu. Ramowy plan realizacji programu praktyki poprzedzony jest krótkim wstępem w którym w sposób opisowy i tabelaryczny określono zakładany profil kompetencji absolwenta praktyki zawodowej w poszczególnych zawodach. Do każdego zadania wykonywanego na praktyce przypisany

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

jest obszar doskonalenia zawodowego oraz oczekiwane efekty. Na precyzję programu wpływa określenie ram czasowych dla wykonywanych zadań zawodowych. Jest to element powodujący optymalniejsze wykorzystanie/zaplanowanie czasu praktyk. W części, która zawiera szczegółowy program praktyki zawodowej wskazano: tematykę zajęć oraz zakres zrealizowanych prac (czynności i obserwacje). Właściwym elementem wpływającym na pozytywną ocenę jest ponadto szczegółowe opisanie warunków realizacji zadań oraz wskazanie dowodów wykonania zadań oraz pozyskanej wiedzy i umiejętności.

10. Ocena programu praktyk pod względem elementów aktywizujących i motywujących uczestników praktyk.

Program praktyk zawiera elementy aktywizujące i motywujące uczestników do najpełniejszego wykorzystania formy doskonalenia nauczycieli/instruktorów. Część programu praktyk na której realizowane będą specjalistyczne branżowe instruktaże stanowi element pozytywnej motywacji uczestników praktyk, który z pewnością nie tylko poszerzy wiedzę uczestników praktyk, ale również ich zawodowe uprawnienia i kwalifikacje. Sposób zaplanowania i opis zadań zawodowych realizowanych podczas praktyk, w tym przede wszystkim nawiązanie do rzeczywistych sytuacji zawodowych, niezbędnych umiejętności zawodowych oraz odpowiednich kompetencji personalnych i społecznych w opinii oceniającego jest również elementem wpływającym na pozytywną aktywizację nauczycieli/instruktorów uczestniczących w praktyce.

11. Ocena programu praktyk pod względem uwzględnienia właściwej bibliografii.

Program praktyk zawiera tylko wskazanie specjalistycznych, branżowych portali internetowych, stanowiących z pewnością źródło najbardziej aktualnych tematycznych informacji. Przy obecnym rozwoju i powszechnej dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnej takie podejście wydaje się być właściwe i adekwatne do sytuacji. Jako element bibliografii można uznać również część publikacji, w której wskazano polskie i międzynarodowe przepisy prawne w zakresie lotnictwa. We fragmencie tym wymienione są najważniejsze akty prawne regulujące rynek lotniczy w Polsce i na świecie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ocena ogólna programu praktyk

W opinii oceniającego program praktyk spełnia wszystkie formalne wymogi metodyczno-merytoryczne, jakie są stawiane przed tego typu opracowaniami. Realizacja programu praktyk w pełni zapewni realizację głównych celów projektu, tj.: specjalistyczne instruktaże adekwatne do branży uczestników projektu, przygotowanie instruktażowe w zakresie warunków odbywania praktyk w przedsiębiorstwach z uwzględnieniem specyfiki branży oraz udział uczestników projektu w praktykach krajowych. Uczestnicy projektu wezmą udział w 10-dniowych praktykach (2 tygodnie) w przedsiębiorstwach oferujących usługi związane z branżą lotniczą, w której realizują proces kształcenia. Program praktyk przewiduje ponadto dla każdego uczestnika wsparcie opiekuna w firmach, w których będą odbywały się praktyki.

Program praktyk zawiera treści zgodne z przepisami prawa polskiego oraz międzynarodowego, w tym ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi dla branży lotniczej. Program ma przejrzystą szatę graficzną. Nie zawiera materiałów reklamowych innych niż informacje o publikacjach edukacyjnych. Program ma logiczną konstrukcję. Program praktyk w zakresie merytorycznym we właściwym dla odbiorców stopniu uwzględnia aktualny stan wiedzy naukowej w zakresie omawianej dziedziny. Uwzględnia postęp techniczny, co dla branży lotniczej jest rzeczą bardzo istotną. Program praktyk jest przystosowany do poziomu osób uczestniczących w projekcie, zwłaszcza pod względem stopnia trudności oraz formy przekazu.

Realizacja programu praktyk przyniesie szereg wymiernych korzyści dla nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu, takich jak: zdobycie nowej wiedzy poprzez specjalistyczne branżowe instruktaże, podniesienie kompetencji zawodowych poprzez praktyki w przedsiębiorstwach, zaktualizowanie wiedzy z zakresu nowoczesnych technologii poprzez odbycie praktyk w przedsiębiorstwach, zwiększenie motywacji do pracy, samokształcenia, stosowania nowych metod, technik i form nauczania, nabycie praktycznych umiejętności z zakresu użytkowania nowoczesnych systemów informatycznych funkcjonujących w przedsiębiorstwach, zapoznanie się z rzeczywistym środowiskiem pracy i nowoczesnymi technologiami w branży, poprzez udział w praktykach, w przedsiębiorstwach,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

nawiązanie nowych kontaktów, wymiana doświadczeń, możliwość przekazania zdobytej wiedzy uczniom oraz pozyskanie materiałów i dokumentów wspomagających proces dydaktyczny. Pełna realizacja programu praktyk zapewni realizację efektów takich jak: redukcja barier pomiędzy wiedzą teoretyczną, a możliwością jej wykorzystanie w codziennej pracy, urozmaicenie i uatrakcyjnienie metod nauczania przedmiotów zawodowych praktycznymi przykładami, dostosowanie bazy merytorycznej szkół zawodowych do współczesnych potrzeb odbiorców (uczniów/słuchaczy) przez nauczycieli przedmiotów zawodowych, dostosowanie metod pracy szkół do oczekiwań pracodawców oraz dostosowanie kompetencji absolwentów do potrzeb rynku pracy.

Realizacja programu praktyk przyniesie również korzyści dla przedsiębiorstw uczestniczących w projekcie. Do tych najważniejszych należy zaliczyć: nawiązanie i zacieśnienie współpracy z sektorem szkolnictwa zawodowego, możliwość wpłynięcia na programy nauczania realizowane przez szkoły i placówki kształcenia zawodowego pod kątem zapotrzebowania pracodawców na wykwalifikowanych specjalistów, wsparcie merytoryczne ze strony nauczycieli/instruktorów dla pracowników przedsiębiorstwa, prezentacja firmy potencjalnym kandydatom do pracy, a tym samym promocja przedsiębiorstw wśród przyszłych pracowników oraz nauczycieli, budowanie wizerunku firmy odpowiedzialnej społecznie, angażującej się w inicjatywy edukacyjne i lokalne oraz dodatkowe wynagrodzenie dla opiekunów praktyk.

W opinii oceniającego program praktyk dla nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki dla zawodów branży lotniczej nie zawiera żadnych błędów, ani wad.

Data i podpis oceniającego:

21.02.2014 r., Artur Gontarz

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Synergia kompetencji zawodowych” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego